

1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?

En skilsmissebegæring kan indgives af en af ægtefællerne (en ensidig begæring) eller af begge ægtefæller (en fælles begæring). Proceduren er den samme (se spørgsmål 11).

I hvert enkelt tilfælde skal parterne være repræsenteret af en advokat. En skilsmissebegæring behandles af byretten (*rechtbank*) i den retskreds, hvor de(n), der begærer skilsmisse, har bopæl. En skilsmissebegæring kan indgives når som helst efter indgåelsen af ægteskabet. Parterne skal ikke have været gift i en bestemt periode. Skilsmissen får virkning, når retsafgørelsen er indført i registret over fødsler, ægteskaber og dødsfald (*burgerlijke stand*). Skilsmissen kan først indføres i registret, når retsafgørelsen ikke længere kan appelleres (bliver retskraftig). Skilsmissen skal indføres i registret senest seks måneder efter, at afgørelsen er blevet retskraftig, idet den ellers mister sin retsvirkning, og i så fald kan skilsmissen ikke længere indføres i registret. Hvis vielsen fandt sted i udlandet, og den udenlandske vielsesattest ikke er blevet indført i et nederlandsk register, skal den nederlandske skilsmissebevilling indføres i det særlige register over fødsler, ægteskaber og dødsfald i Haag kommune.

2 Hvad anses for skilsmissegrund?

Den eneste betingelse for at opnå skilsmisse efter nederlandsk ret er, at ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen. Et ægteskab anses for at være brudt uigenkaldeligt sammen, hvis ægtefællerne finder det utåleligt at leve sammen, og der ikke er udsigt til, at de normale ægteskabelige relationer kan genoptages. Når en begæring kun indgives af en af ægtefællerne, skal denne anføre, at ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen, og hvis dette benægtes af den anden ægtefælle, skal den første fremlægge bevis herfor. Om ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen, afgøres af retten. I tilfælde af en fælles begæring bevilges der skilsmisse på grundlag af begge ægtefællers opfattelse af, at deres ægteskab er brudt uigenkaldeligt sammen.

3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:

3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?

En skilsmisse kan have følger for benyttelsen af en tidligere ægtefælles efternavn. Når en skilsmisse er endelig, kan en fraskilt person gifte sig igen eller indgå et registreret partnerskab.

3.2 deling af ægtefællernes formue?

Lovfæstet ordning (fuldstændigt formuefællesskab)

Nederlandene har en ret usædvanlig ordning for behandling af indkomst og formue i et ægteskab. Den almindelige lovfæstede ordning er fuldstændigt formuefællesskab (*algehele gemeenschap van goederen*). I princippet udgør al formue, som begge ægtefæller erhverver før eller i løbet af ægteskabet, en del af deres fælleseje. De to ægtefællers formuer bliver fælles. I princippet bliver al gæld, som er stiftet før eller under ægteskabet, ligeledes fælles, uanset hvem af ægtefællerne der har stiftet gælden. En kreditor kan rette sit krav mod ægtefællernes fælles formue. Formuen ophører med at være fælleseje ved skilsmisse, dvs. når skilsmissebevillingen indføres i registret over fødsler, ægteskaber og dødsfald. Ægtefællernes formuer er ikke længere fælles, og fællesejet skal deles. Det skal fastslås, hvad hver ægtefælle har ret til af fællesejet. Hovedreglen er, at hver af ægtefællerne har ret til halvdelen. Ægtefællerne kan beslutte at fravige denne regel og træffe andre foranstaltninger i en skilsmisseoverenskomst (*echtscheidingsconvenant*) eller på tidspunktet for bodelingen (*verdeling*).

Ægtepagter

Ægtefæller kan vælge en anden ordning end den almindelige lovfæstede ordning, hvis de indgår en ægtepagt før eller (sjældent) efter ægteskabets indgåelse. I disse ægtepagter fastsættes der *også* bestemmelser om bodelingen i tilfælde af skilsmisse.

3.3 ægtefællernes mindrerårig børn?

Forældremyndighed

Efter en skilsmisse fortsætter forældrene med at have fælles forældremyndighed over eventuelle børn, som de havde det i løbet af deres ægteskab. Retten kan kun i særlige tilfælde anmodes om at tilkende den ene af forældrene forældremyndigheden. En begæring om at få tilkendt forældremyndigheden alene kan indgives af en af forældrene eller af dem begge. En forælder, som ikke får forældremyndigheden, har ret til samvær med barnet. Den ene eller begge forældre kan indgive begæring til retten om at fastsætte regler for samværsretten.

Børnebidrag

Hvis forældrene fortsat deler forældremyndigheden efter skilsmissen, er det meningen, at de skal blive enige om, hvordan de økonomiske udgifter til børnene skal fordeles. De kan også anmode retten om at registrere, hvad de har aftalt. Kan de ikke nå frem til en aftale, kan retten fastsætte et beløb, der skal betales i form af børnebidrag. Hvis en af forældrene får forældremyndigheden alene, kan vedkommende anmode retten om at fastsætte, hvor meget den anden forælder skal bidrage med til børnenes daglige leveomkostninger. Som regel forventes forældrene selv at sørge for betalingen. Se yderligere oplysninger herom på webstedet for det nationale kontor for inddrivelse af børnebidrag (*Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen*) (<http://www.lbio.nl/>).

3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?

Ægtefællernes gensidige forsørgelsespligt fortsætter efter ægteskabets opløsning. Er en tidligere ægtefælles indkomst ikke tilstrækkelig til at dække den pågældendes leveomkostninger, og kan vedkommende ikke med rimelighed forventes at tjene tilstrækkeligt, kan den pågældende anmode retten om at pålægge den anden tidligere ægtefælle at betale bidrag til førstes underhold. Retten kan gøre dette i skilsmissebevillingen eller i en efterfølgende afgørelse. Ved beregning af underholdsbidraget vil retten tage hensyn til behovet hos den ægtefælle, som skal modtage bidraget, og den anden ægtefælles midler. Der kan også tages hensyn til ikke-økonomiske faktorer såsom ægteskabets varighed, eller hvor længe ægtefællerne levede sammen. Såfremt retten ikke fastsætter nogen grænse for, hvor længe der skal betales underholdsbidrag, ophører pligten til at betale underholdsbidrag efter 12 år. I tilfælde hvor den ægtefælle, der kræver underholdsbidrag, er særligt dårligt stillet rent økonomisk, kan den pågældende anmode retten om at forlænge denne periode. Hvis et ægteskab varede i kort tid (under fem år) og var barnløst, kan den periode, hvor der skal betales underholdsbidrag i princippet ikke overstige varigheden af selve ægteskabet. Er ægtefællerne eller de tidligere ægtefæller enige om underholdsbidraget, kan de indføre aftalen i en skilsmisseoverenskomst.

4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?

En separation (*scheiding van tafel en bed*) er en retlig foranstaltning, hvorved ægtefællerne ophører med at leve sammen uden faktisk at bringe deres ægteskab til ophør. Separation er af interesse for ægtefæller, som ønsker at blive separeret og påtage sig de retlige konsekvenser heraf, men som fortsat

ønsker at være gift, måske af religiøse eller økonomiske årsager. Separation giver mulighed for forsoning, men kan også være et skridt på vejen mod opløsning af ægteskabet. En separation træder i kraft, når retsafgørelsen er indført i ægteskabsregistret. Ligesom ved skilsmisser skal dette ske inden for seks måneder.

5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?

Den eneste betingelse for at opnå separation er, at ægteskabet er brudt uigenkaldeligt sammen.

6 Hvilke retlige følger har en separation?

Følgerne af en separation for så vidt angår ægtefællernes formueforhold forældremyndighed (samværsret), underholdsbidrag og pensioner er de samme som ved skilsmisse. Ægteskabet består fortsat. Ifølge loven har fraseparerede ægtefæller ikke arveret efter hinanden. Beslutter ægtefællerne efter at være blevet separeret, at de ønsker at blive skilt, kan de stadig søge skilsmisse. Parterne i en separation kan bo sammen med en ny partner og opbygge et nyt liv, men de kan ikke gifte sig igen eller indgå et registreret partnerskab.

Hvis der efter en separation indgives en ensidig skilsmissebegæring, gælder der visse begrænsninger. Ensidige begæringer er omfattet af en karenperiode på tre år. Denne periode kan retten i visse tilfælde nedsætte til et år. Den treårige periode begynder at løbe den dag, hvor separationen indføres i registret. Indgives en skilsmissebegæring efter en separation i fællesskab, er der ingen karenperiode. Opløsningen af ægteskabet træder i kraft, når retsafgørelsen er indført i registret over fødsler, ægteskaber og dødsfald.

7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?

Et ægteskab kan kun omstødes ved en retsafgørelse. En omstødsessag anlægges ved at indgive en stævning til retten. Et ægteskab, som parterne har indgået, er derfor aldrig uden videre ugyldigt, idet ægteskabet fortsat er gyldigt, indtil det omstødes. Det er fastsat i lovgivningen, hvad der kan danne grundlag for en omstødelse, og hvem der kan tage initiativ til at indlede en sådan sag.

8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?

I lovgivningen er fastsat følgende grunde til at anlægge en omstødsessag: Parterne giftede sig, til trods for at der forelå: ægteskabshindringer (krav til minimumsalder, manglende samtykke til ægteskabet fra en mindreårig, bigami, forbudt grad af slægtskab) bedrageri eller fejltagelse et proformaægteskab en psykisk lidelse hos en af ægtefællerne manglende kompetence hos justitssekretæren eller mangel på vidner.

9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?

En omstødelse har tilbagevirkende kraft og gælder fra ægteskabets indgåelse. Dette betyder, at ægteskabet efter en retslig omstødelse vil blive behandlet, som om det aldrig havde eksisteret. En undtagelse gøres under visse omstændigheder, hvor omstødelsen vil have samme virkning som skilsmisse. F.eks. vil børn født i et omstødt ægteskab fortsat være beslægtet med begge forældre. En anden undtagelse vedrører en ægtefælle i god tro, dvs. en ægtefælle, som ikke var klar over, at ægteskabet var behæftet med retlige mangler. Se også betingelserne for omstødelse af ægteskab under spørgsmål 8. En ægtefælle i god tro kan f.eks. forlange, at den anden ægtefælle betaler underholdsbidrag.

10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?

Mægling er almindeligt i skilsmissesager i Nederlandene. Med hjælp fra en mægler og, om nødvendigt, ægtefællernes advokater kan ægtefællerne prøve at nå frem til en aftale om skilsmissen og dens konsekvenser. Disse aftaler fastlægges i en skilsmisseoverenskomst (*echtscheidingsconvenant*), som er et skriftligt dokument. Overenskomsten kan dække spørgsmål som bodeling, en eventuel pligt til at betale underholdsbidrag til en ægtefælle og en plan for pasning af børnene. Retten kan medtage overenskomsten, der udfærdiges i løbet af mæglingsprocessen, i sin afgørelse.

Der findes en sammenslutning af familieretsadvokater og skilsmissemæglere (*Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars*), hvis medlemmer er specialiseret i områder som skilsmisse og underholdsbidrag. De er også specialiseret i skilsmissemægling og alt, hvad det medfører. Se yderligere oplysninger på: <http://www.vas-scheidingsbemiddeling.nl/>.

11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?

Begæring

En skilsmissesag begynder altid med en begæring til retten (*verzoekschrift*). Denne begæring skal omfatte ægtefællernes efternavn, fornavn(e) og bopæl eller opholdssted. Hvis mindreårige børn er berørt af skilsmissen, skal de samme oplysninger anføres for børnene. I skilsmissebegæringen kan der også anmodes om yderligere ydelser (*nevenvoorzieningen*). Denne begæring er knyttet til skilsmissen. Retten kan bevilge yderligere ydelser vedrørende bl.a. følgende:

forældremyndighed og samværsret i forhold til mindreårige børn

børne- eller ægtefællebidrag

deling af den ægteskabelige formue eller håndhævelse af den i en ægtepagt aftalte ordning

benyttelse af den fælles bolig og

deling af pensionsrettigheder.

Sagsøgerens advokat skal indgive begæringen til byretten (*rechtbank*). Hvis sagsøger bor i Nederlandene, kan begæringen indgives til retten i den retskreds, hvor den pågældende bor. Hvis sagsøger ikke bor i Nederlandene, men den anden ægtefælle gør, skal begæringen sendes til retten i den retskreds, hvor den anden ægtefælle bor. Såfremt begge ægtefæller bor uden for Nederlandene, skal begæringen indgives til byretten i Haag.

Hvilke dokumenter skal der fremlægges?

Originale udskrifter (udstedt inden for de seneste tre måneder) fra folkeregistret for begge ægtefæller, hvori der er anført nationalitet, civilstand og i tilfælde af andre end nederlandske statsborgere datoen for indrejse i Nederlandene. I tilfælde, hvor en af ægtefællerne er nederlandsk statsborger, og den anden ikke er, skal datoen for etablering i Nederlandene anføres.

Originale udskrifter fra fødselsregistret (udstedt inden for de seneste tre måneder) for eventuelt mindreårige børn.

En original udskrift fra ægteskabsregistret (som kan fås på rådhuset det sted, hvor vielsen fandt sted, og skal være udstedt inden for de seneste tre måneder). For vielser, der fandt sted i udlandet, er den oprindelige vielsesattest eller en ældre udskrift tilstrækkelig.

Hvis der er mindreårige børn, en plan for pasning af børnene. En plan for pasning af børnene indeholder forældrenes aftaler om deres børn og kan omfatte den daglige pasning af børnene, deres opdragelse, uddannelse, deltagelse i sport, lægebehandling, aftaler om bestemte dage såsom ferier og fridage, økonomi og praktiske foranstaltninger (hvem henter og bringer børnene).

12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?

Kan en person ikke bære alle eller dele af omkostningerne til en advokat eller mægler, kan den pågældende på visse betingelser være berettiget til retshjælp. Retshjælpsrådet (*Raad voor de rechtsbijstand*) bevilger kun retshjælp gennem mæglere, der er registreret hos rådet. Se yderligere oplysninger om betingelserne for at få retshjælp på <http://www.rvr.org/>.

Berettigelse til retshjælp gælder også i grænseoverskridende tvister, hvis sagsøger bor uden for Nederlandene, men inden for EU. Dette er reguleret i EU-direktivet om retshjælp i forbindelse med grænseoverskridende tvister (EUT L 26 af 31.1.2003). En anmodning om retshjælp kan indgives til retshjælpsrådet i Haag ved hjælp af den standardformular, der er udfærdiget sammen med direktivet, og som er identisk i alle medlemsstater. Om nødvendigt kan retshjælpsrådet hjælpe sagsøgere med at finde en advokat. Se yderligere oplysninger på: <http://www.rvr.org/>.

I visse tilfælde, hvor der findes en traktat, kan en person, som bor uden for EU, få retshjælp i Nederlandene. Følgende traktater er relevante i den forbindelse: Haagerkonventionen om civilproces (1954), den europæiske overenskomst om formidling af ansøgninger om retshjælp (1977) og Haagerkonventionen om international domstolsadgang (1980). Disse traktater omfatter en bestemmelse, der i al væsentlighed fastsætter, at statsborgere i de kontraherende stater er berettigede til retshjælp i alle de øvrige kontraherende stater på samme betingelser som statsborgere i de øvrige stater. Opstår der sådanne sager i Nederlandene, skal den kompetente myndighed på den pågældendes sædvanlige opholdssted anmodes om en trangserklæring (*verklaring van onvermogen*). Denne myndighed sender ansøgningen om retshjælp og trangserklæringen til den kompetente myndighed i det land, hvor retshjælpen skal bevilges. Sidstnævnte vurderer herefter, om den pågældende er berettiget til retshjælp.

13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?

Ja, der kan indgives en appel til justitssekretariatet ved appelretten (*gerechtshof*) senest tre måneder efter datoen for skilsmissebevillingen. Appelrettens afgørelse kan normalt anfægtes vedrørende et retligt spørgsmål ved Nederlandenes højesteret (*Hoge Raad der Nederlanden*). Parterne skal også i disse sager være repræsenteret ved en advokat.

14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?

Den 1. marts 2005 trådte den såkaldte "Bruxelles IIa-forordning" i kraft. Dens fulde navn er Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabsager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000. Bruxelles IIa-forordningen gælder for skilsmisse, separation og omstødelse af ægteskab. Ifølge forordningen anerkendes retsafgørelser om skilsmisse, der er truffet i de øvrige medlemsstater (med undtagelse af Danmark), i Nederlandene, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure (artikel 21, stk. 1). På samme måde kræves der ingen særlig procedure for opdatering af civilstandsattester, f.eks. når der skal foretages en randbemærkning om registrering af en skilsmisse på en vielsesattest.

Enhver berettiget part kan anlægge en sag for at få fastslået, om en skilsmissebevilling fra et andet land skal anerkendes eller ej. Der er i Bruxelles IIa-forordningen fastsat en række grunde til at afslå anerkendelse af skilsmissen. F.eks. må anerkendelse af skilsmissen ikke stride mod grundlæggende retsprincipper. Der vil også blive taget hensyn til, om sagsøgte (den part, som ikke indgav skilsmissebegæringen) blev behørigt underrettet om sagen. Selvfølgelig kan dog ikke efterprøves. Ifølge Bruxelles IIa-forordningen skal retten i den medlemsstat, hvor retsafgørelsen blev truffet, på anmodning af enhver berettiget part udstede en attest om den nævnte afgørelse (ved hjælp af en standardformular). Attesten indeholder oplysninger vedrørende det land, hvor retsafgørelsen blev truffet, nærmere oplysninger om parterne, om afgørelsen blev truffet som udeblivelsesdom, retsafgørelsens art, f.eks. skilsmisse eller separation, datoen for afgørelsen, og hvilken ret der traf afgørelsen.

15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?

Ønsker en berettiget part at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en udenlandsk skilsmissebevilling i Nederlandene, kan han eller hun indgive begæring om ikke-ankendelse til den dommer, der behandler anmodninger om foreløbige retsmidler (*voorzieningenrechter*), ved den ret, hvor han/hun har sit sædvanlige opholdssted.

16 Hvilken skilsmissegivning anvender domstolene i skilsmissegaver mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

Den 1. januar 2012 trådte bog 10 i den nederlandske civillovbog (*Burgerlijk Wetboek*) i kraft. Bog 10 i civillovbogen omfatter de lovvalgsregler, der afgør, hvilken lovgivning der finder anvendelse.

Hovedreglen er, at domstolene altid vil anvende den nederlandske skilsmissegivning uanset ægtefællernes nationalitet og sædvanlige opholdssted. Hvis en skilsmissebegæring f.eks. indgives i Nederlandene af et ægtepar, hvor begge parter er belgiske statsborgere, som bor i Nederlandene, finder den nederlandske skilsmissegivning uden videre anvendelse. Det eneste tilfælde, hvor dette ikke gælder, er, når ægtefællerne vælger, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på skilsmissen. Ægtefællerne kan specifikt vælge, at deres fælles nationale lovgivning skal anvendes i skilsmissegaven i stedet for nederlandske lovgivning. Et belgisk par kan derfor vælge, at belgisk skilsmissegivning skal finde anvendelse.

Denne webside er en del af [Dit Europa](#).

Vi vil gerne have din [feedback](#) om, hvor nyttige informationerne er for dig.

This webpage is part of an EU quality network

Sidste opdatering: 22/11/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.